

Літературно – художнє видання

Соломія МАРДАРОВИЧ

«ГРАМАТИКА ЗВУКУ»

(поезія)

“Писаний Камінь”

Косів

2016

ББК 84.4 (УКР6)

М 26

Мардарович С.Б.

М 26 «**Граматика звуку**». поезія/Мардарович – Косів: Писаний Камінь,
2016 – 52 с.

ISBN 978-617-7436-05-7

ББК 84.4 (УКР6)

© С.Б. Мардарович, 2016

© Видавництво

«Писаний Камінь», 2016

ОСЯГНЕННЯ У ЧАСОПЛИНІ ДНІВ

Одна з тисяч. Або з мільйона. А може, з мільярда. Неповторних. Хіба що схожих. Трохи. На когось. Щоб сказати: «Як показати світу пам'ять втрачених сердець?»

А решта – це марнота марнот, аби збагнути істину боротьби білого й чорного, добра і зла. Поетеса запитує в коловерті буття, звертаючись до Творця: «Бути чи не бути?». Тому кличуть до роздумів її поетичні дослідження навколишньої дійсності.

Вона бачить і чує світ, в якому відбуваються драми ідесь падає у відчай, бо не може змінити щось «в рамках, закріпленим нічним сузір'ям».

Автор ліричних філософських композицій є представником нової художньої свідомості. Зрозуміти її символи, знаки не просто. А поетеса відкриває світ: «Міняєш місце, а не сенс. Ідеш, але провалюєшся у мотузці власній».

Соломія Мардарович у вільних ритмах вільного вірша шукає свого слова. Її схожість мотивована, бо треба згадати «як будувати міст». «Леліє спомин у полотні книжок, забарвленим нічним мотивом. Звук розкладає слово на склади, життя на виклики, чийсь поразки й перемоги».

Василь Рябий,

член Національної спілки письменників України.

Частина 1

ПІКСЕЛЬ ЧАСУ

Як показати світу пам'ять
втрачених сердець?

Їх біль і радість,
смуток і печаль.

Буваючи у світі Ренесансу,
навчилася ставати митцем долі.

Історія давно вже перекладена
сліпити кодами старого алгоритму.

Що ж залишається?
В руках картина Пікассо..

Нагадує про боротьбу
за вільний час.

Вона жива, хоча
роки дають про себе знати.

Як вкарбувати в пам'ять піксель «мега»?
Бракує думки віртуальних днів.

А головне тонкого пензля,
який в хвилині створює вічний момент.

СТРАХ

Боятися потрібно тільки смерті –
тоді опинишся у чужому світі.
Боятися потрібно порожнечі –
тоді ніхто хребет твій не складе.

Боятися потрібно слів – їх
значення, буває, ломить тіло.
Боятися потрібно стукачів –
тоді від крові спину змити важко.

Боятися потрібно безперервних хвиль морських –
бо плата вища за саме дороге вино.
Боятися потрібно доброти –
тоді змінити думку і погоду неможливо.

Тому для страху ніч завжди існує,
а день розширює дальність очей.
Ти краще зрозумій усе вночі...

А в білу пору закріплюй, заспокоюй
ритм швидкості свого серця..
Але будь в рамках, закріпленим нічним сузір'ям.

ЗІРКА

Заснуло місто...
Крук проснувся.

Леліє спомин
рідної душі.

Спокуса десь чатує.
Знаю.

Демон кричить,
кусає, ломить розум..

Голос пропав, опухлі руки.
Вітер забрав тепло.

Але я тут.
Грає проект.

І кожна ніч нагадує про зірку –
мій голуб відлетів, чекай солдате.

РІВЕНЬ

Десятий рівень...
Вічний вогонь...

Відсутність острова.
Один будинок.

Удар і кров із носа потекла.
Спинити?

Ні, не варто.
Сусід, ти не туди забрів!

Будь обережним.
Меч не вічний...

* * *

Принципи застигли
у холодному тунелі.

Вони пропали...
Десь загубились поміж дерев

Їх код 001
Перший порядковий числівник

Немає ні початку ні кінця
Пливе людина куди покличе ніж

* * *

Сірий мотив.
Штучні обійми.

Вищі ідеї.
Чорне небо.

Істота сну.
Ціна провалу.

КОХАЮ ВАС

Цей келих випиваю я за вас.
За вас я викину останні гроші
і заспіваю джаз, чого б
раніше я ніколи не зробив.

За вас я заплачу холодною зимою
і вкрию сльози теплою весною.
А літом притуплю спекотний день
холодним білим чаєм.

Я вас кохаю, мила і любима жінка.
Про це не стану я кричати на показ
чи серенади на гітарі
грати я не стану.

Заставлю плакати, але від
щастя – магії зі мною, і
помовчати, якщо буде потрібно
час для творчих і чарівних слів.

Години постараюсь перевести у хвилини,
а далі – у забуті дні, яких
ніколи не забуте серце

Кохаю вас, – моє маленьке чудо,
лиш дайте час для справжніх слів
та виконання непростих ілюзій....

ТРИ КРОКИ

Ти не впадеш ...
Ще залишилось рівно три хвилини.
Запам'ятай цю цифру,
мій всемогутній друже.

Вислів складається із трьох важливих слів.
Зараз нагадуєш ти черепаху.
Вона повільна, неповоротка,
але у казці золота цариця.

Ти не дивись, що ноги босі
і закривавлені від крові.
Ти не проклинай колючі стержні
і ланцюгів не оминай...

Ще три і все, більше нічого.
Крила згоріли від пекучих днів.
Лице вже почорніло.

Але...
Три кроки..
Вічна слава.

Частина 2

Чому не спить, моє маленьке ангелятко?
То крутиться, то вертиться.

То знову щось шепоче
своєму невидимому другу.

Боїться висказатись за
надто надприродне слово.

Не бійся...
Тут я з тобою.

Ніч довга і я
нікуди не тікаю.

Цілую в носик і
співаю колискову.

Аліса в країні чудес
Частина 2

ПИТАННЯ

Епічні ролі.
Глузливі теми.

Штучні обличчя.
Пафосні мотиви.

Сльози Мальвіни.
Ніс Буратіно.

Затертий Ренесанс.
Затхле повітря.

Чехов у Масці.
Закриті паралелі.

Питання часу: вільний Шекспір:
бути чи не бути...

ЗАБУТТЯ

Проблема наших слів – не просто біль,
а забуття.....

Ми забуваємо з якого краю,
якою мовою рятуємо життя.

А ідеал чуже, не рідне слово,
ні рідний Коцюбинський чи Шевченко,
а Пушкін, Лермонтов і Гоголь.

Грушевського читати стало нецікаво,
новини слухають із уст чужих каналів
і продажних журналістів.

Проблема наших сліз – не просто біль,
а забуття.....

Не вміємо ми зберегти
свій рідний скарб – цілюще рідне слово.

Кричати пізно вже чи помилятися.
а час занадто дорогий.

Лишається повірити в небесну силу,
при цьому не забувши про стрілу....

ПРОМІЖОК

Гарячка, лихоманка, збій.
Печаль, байдужість, сум.

Посмішка, радість, перемога.
Заміна, підкуп і підстава.

Усе твоє...
Від точки А до точки Б.

Метаморфози відчуваєш по цілому тілі.
Питання: як далеко все зайде?

Чорний квадрат..
Бути чи не бути...

Драма, комедія чи кримінал.
Яка улюблена фігура?

Трикутник чи квадрат?
Тоді отримаєш ти відповідь на запитання.

Чи потребуєш зцілення Шамана
чи йдеш до точки Б.

P.S.

Пост скрип тун.
Завтра кінець.

Де юре все закрито,
де факто вільний вхід.

Ти заплатив?
Система вибачила все?

Та ні, черговий партизан.
Кільце стає гарячим вже від люті...

НЕ ШКОДА

Чекай!
Я знову все забула.

На хвилі радості
переступила через мертвеця.

Та знаю, знаю...
Це не красиво.

А що чекав від мене ти?
Паперовий комісар перегорів.

Як всі його онуки, правнуки,
уся міщанська сила.

Потрібно двері всі закриті.
Я розізлила вищу силу.

Не бійся.
Метелик перевтілиться у часі.

Тому не шкода мені їх.
Хай краще зараз, ніж ніколи.

ЦЕ ВСЕ

Не забувай міцної сили Каменяра,
він відчайдушно бориться за тебе.

Ти хочеш відпочити?
Слухай чарівність Лісової Пісні.

Звичайно Катерино не іди,
не вір москальским хлопцям.

Червона Рута грає рівно о десятій.
Не пропусти, там подоляночку танцюють.

Тільки оце і більш нічого, мамо?
Це синку, скарб наш.

Де б не ступила нога твоя,
козак ти із вишиванкою в серці.

Твій меч – це твоя мова,
земля – твій рятувальник від біди.

ЛИСТ БЕЗ КІНЦЯ

Лист без кінця.
Чорнило висухло від часу.

Невидимі слова,
які ніхто крім тебе не читає.

Старий алхімік
зваблює русалку.

Признання?
Так, тепер ти його маєш.

Ціна не дозволяє
дописати до кінця.

Вчися митець.
Тепер такі порядки....

ЛАНА

Ти вибачив її смішну любов?
Її далекість та нерозбірливість ідей.

Моментами вона творила суміш –
збір алкоголю, хімії, трави.

Хоча тікав ти від
дикої природи Лани.

Але вертався за секунду.
До півночі...

Плюс мінус.
Мім грає, а вона сміється.

Моя смішна любов....
П.С. тебе я бачу

ПРИЦІЛ

Ніколи ще не бачила інших створінь.
Про них читала, слухала розкази.

Сьогодні все перевернулось.
Перевертні, вампіри, вовкулаки.

Усі ось тут, за поворотом.
Частіше чую слово демона за рогом.

Жадібний прогреси чи розквіт
штучного інтелекту?

Так звана доля успіху сліпих очей.
Я зрозуміла, що потребую нових сил.

А де ж їх взяти?
Коли ти під прицілом у лисиці..

ЛЮДИ ЛЕОНАРДО

Штучна інтелігенція.
Модні костюми.

Похід в театр.
Викрик картини Пікасо.

Серйозний вигляд.
За хвилину орган-скрипка.

Так значить це і є культура?
Елітна справжня і висока?

Ештейн не зрозуміє.
Людиночка і її стадо овець.

Де ж ділись люди, Леонардо?
Ростуть, ростуть, мій юний друже....

ВІЧНИЙ

Вічний вогонь, вода чи вітер?
Вічні ідеї, цінності, мотиви....

Що означає вічний?
Яке ти значення йому даєш?

Чи ототожнюємо слово “вічний” із назавжди?
Назавжди із тобою, назавжди тут душею.

Назавжди друзі, де б не були,
і не залежно, як за часто розмовляємо в лице.

Чи краще слово, ніж назавжди – це ніколи.
Ніколи не залишу у біді, ніколи не забуду.

Насправді, слова ці втратили свій шанс на існування.
Їх використовують, але не розуміють.....

Чому? Тому що справжніх діамантів залишилось мало.
Зірки – це також діаманти, у вічності буття.

ПОЗИЦІЯ

Нові міста, вокзали, сутінки, будинки...
Ідеї, люди, розум і їх вчинки.

Весь день можна розкласти на хвилинки,
секунди смутку, радості чи болю.

Сьогодні ти герой страстей і бою, а
потім застарілий персонаж, як застарілий комп,
що вийшов з ладу.

Усе міняється – приходить спокій,
і вади неконтрольованих ідей....

Лишається одне єдине запитання:
чи ти зумієш не змінитись?

Не піддавайтесь вигукам, мотивам
і тим словам, які щоразу чути....

Що вибираєш?
Інстинкт тваринний – я за себе.

Чи як людина Леонардо,
створившого не тільки вічні фрески.

А й поділ в колі і квадраті.
Сказати слово можу «ні», а разом
з тим і визнати свої помилки.

ЛОВИ

Давай пограємось у ЛОВИ,
старий продуманий сюжет.

Хто ловка?
Ти...

Я надто слабо бігаю,
ти бачив.

А приз – східна частина Риму.
Поки, що перший ти....

Але на довго чи?
Цей п'єдестал надто крутий, навіть для тебе.

О всемогучий царю, ти програєш!
Чому?

Твоє зерно чорніє з середини,
а Дума вже наставила на тебе зброю.

ДЗЕРКАЛО

Не люблю я дзеркал,
вони несамовиті.

У них ти забігаєш чистим,
а за хвилину вискакуєш новим.

Блискуча відповідь на запитання:
шукаю рідну душу.

Ти знаєш, не повірю.
Цей проміжок затьмарює все навпаки.

Не говори, що хочеш все змінити,
бо дзеркало не просто віддзеркалює...

Воно руйнує...
Допомагає відчутти супермена в небі.

ПОРА

Чорно - біле.
Ін Ян.

Спекуляцій на хватка
бога війни.

Що означає емансипація людського права?
Що означає свій серед чужих?

Це все проспівано у приспівах
так званих логотипів моди.

Мовчить.
Закінчилися слова старого винахідника природи.

Новий наркотик для заспокоєння потреб.
Пора.

Нові тікають у десяте королівство,
старі забули як будувати міст.

ЯКБИ

Якби серце не боліло,
якби душа не плакала,
якби день не починався,
якби ніч не морозила,
якби море не бушувало,
якби вітер не ламав,
якби листя не опадали,
якби зірка не світила -
проповідуй слово «так».
Прокидай монету в гору
І пускайсь у золоцвіт.

ПРОКЛЯТТЯ

Прокляття не горить,
а тільки тліє.
Десь більше,
може менше.

Але його роками
у косу заплітають.
Виводять із образи слова
маленьких гномів.

Твій жарт дурний,
не саморобний.
Скопіював?
Признайся.

Про тебе чують
навіть самі боги.
Ти вибач, друже,
але не допоможу.

Усе ти заробив за
свою блискавичну душу.

* * *

Шкатулка дерев'яна.
Про це ти знаєш?

Не спалюй крихти
гармонії сердець.

Шептало дерево,
за ним прошепотіла річка.

А далі розквітла вона –
квітка долини.

Ти бережи лебідку,
пастир мій.

Її не буде,
тоді не матимемо ми землі Січі.

* * *

Ти мученик чи рятувальник?
Правитель чи підлеглий?

Слуга усе про тебе розказав.
Народ намалював схему свободи.

Ти в ній?
Чи поза нею?

Великий Зевс
втрачає тризуб влади.

А хто наступний?
Питання часу...

ОБОРОНА

Розбита чаша.
Вибите поняття.

Розкол ілюзій.
Втрата мрії.

Розбите вікно.
Розлучення без серця.

Тримай!
Не падай.

Там високо й глибоко,
затягне демон – не вернешся.

Твоє завдання – оборона.
Сила людська, а не небесна.

ЯК?

Аматор.

Вигідність.

Шляхетність.

Професіонал.

Мудрець.

Знавець.

Можливо, все повинно бути навпаки?

ДАВАЙ ПОМОВЧИМО

Давай помовчимо.
Ліжко розстелене.
Сідає сонце.

Не хочу слів, емоцій чи ідей.
Ні музики, ні сцен.
Ні оплесків занурених в сатиру.

Задзвонить колос,
і тишина.
Більше нічого я не хочу.

Щоденник. Перше слово. Крапка
Цссс...
Прекрасно!

Ні докорів,ні пам'яті.
Славетний час.

Старі шпалери...
Червоний чайник.
Пачка сигар.

ХВИЛИНА

Дайте хвилину потужити.
Заплакати і покричати.

Так легше.
Сприймати день і ніч.

Хотіла б мати суперсили.
Вони б ще врятували, те що залишилось.

Дайте хвилину потужити.
А потім знову робот світу.

КІНЕЦЬ

Вальс.
Поема.
Зустріч.

Коло.
Біль.
Відтінок.

Мить.
Обіцянка.
Поразка.

СИГНАЛ

Сигнал зненацька все змінив.
Я скинула плащ – невидимку.
Включила мікрофон і зупинилась.

А виявляється, що гнів з'їдає
нас з середини вогнем.
І кличе в подорож
на швидкоплинній дощці.

Любий друже,
ти заплив далеко.
Чи не впадеш під час потопу?

ПОРИВ

Ти викрикнув Ура
і зашарівся.

Чому?
Де твій порив?

Боїшся, що тебе почують?
А жаль..

Неорганічна хімія.
Молекули, ядро.

Все схоплено і складено
по кроках.

Чомусь у тебе навпаки?
Усе переставляєш...

Міняєш місце, але не сенс.
Ідеш, але провалюєшся у мотузці власній.

ТИ

Ти помічаєш, як проросло коріння?
Невинно, непомітно.

Могутній дуб
стріляє зброєю в невинних.

Іскра палає..
Заєць вже побіг.

Ти хто?
Потрібний вибір.

А тут знак запитання, кома...
Що завгодно.

Тільки не так.
Тільки не ні.

Мозаїка розсипалась
А ти?

* * *

Кілька годин ...
Слова вже почорніли.

Старий прозаїк.
Напівсвідомі почуття.

Твій день
в колоссі загубився.

Клен заспівав.
Ти десь пропав...

Сьогодні піднімаю прапор,
а завтра віднаходжу ключ.

ЩЕ КІЛЬКА....

Молитва...

Слово...

Віра...

Причина...

Трагедія..

Життя...

Всі мотивації далеко в серці.

Всі сльози на дні душі.

Ще кілька кроків.

Ангел окриє небом нас.

І вище неба

заспіває нам Трембіта.

НІХТО

Пергамент на столі з пером.
Професор пише про бунтарів.

Ніхто не розуміє як, чому, за що.
І не читає вже старих рядків.

Чи він розкаже, те що наболіло?
Чи витримає гвалт російської монети?

Чужі ми люди і народи.
Давно не брат, не друг, не союзник.

Чи ворог?
Так...

До цього ще лиця ніхто не бачив -
істота дряпає до крові.

Але ще ніч і день
і ви впадете.

Римська імперія.
Берлінський мур.

У кола Данте
для вас збережене вже місце.

МОЛОДА КРОВ

Червона кров.
Чорна смола.

Смерть віри.
Найкращий друг.

Солодка черешня.
Кисла вишня.

Ангел.
Демон.

Імпульс на 100.
Уламок льоду.

Закриті двері.
Відкриті обійми.

Гаряче серце.
Молодий відчай.

КАРТИНА

Усе змінилось?
Ні, все повернулось.

Здорова конкуренція
давно відсутня.

Простора економіка,
Вільні умови.

Ринок для всіх,
прошу, - це вигадка для преси.

Краще прийди до стін
і прочитай судовий протокол.

Там ти отримаєш
картину 21 століття.

НОВИЙ СОЛДАТ

Політика..

ЗМІ...

Релігія....

Чотири категорії.

Найважливіші речі.

А роль?

А роль проста.

Новий солдат

Зевса на Олімпі..

ЦІНА

Темне небо.
Темна зоря.

Загублений обрій.
Загублені речі.

Відсутність мови.
Розчарування.

Примирення?
Втрата себе....

ШТУЧНА РУКА

Кожен момент закріплений
на аркуші паперу.

Як мить народження, життя , буття
і навіть смерті.

До часу мережі всесвітніх даних,
ти думав, що ти вільний.

І відданий лиш Богу
і його благословенню.

Тепер з Небес не Боже око
судить нам вчинки і діла.

А страшне око технологій
будує схеми і життя.

Штучна рука технічного прогресу
скоріше не дає, а забирає.

Руйнує долі, оббирає, як з дерева кору
живу здирає

Лишає мертві кістяки – хребти
каркаси тій людині.

Сумую за бабусею в хустині,
босоніж йде по стежці, несе мені пахучих яблук
зі старого саду в фартусі.

«Леліє спомин у полотні книжок,
забарвленим нічним мотивом.
Звук розкладає слово на склади,
життя на виклики, чийсь поразки й перемоги.

Любима нота за небосхилом грає пісню,
за обрієм висить підкова із атрибутом хто? Коли?»

ЗМІСТ

Осягнення у часоплині днів	3
Піксель часу	4
Страх.....	5
Зірка.....	6
Рівень	7
Кохаю вас	10
Три кроки.....	11
Питання	13
Забуття.....	14
Проміжок.....	15
P.S.	16
Не шкода.....	17
Це все.....	18
Лист без кінця	19
Лана.....	20
Приціл.....	21
Люди Леонардо.....	22
Вічний	23
Позиція	24
Лови	25
Дзеркало	26
Пора.....	27
Якби	28
Прокляття	29
Оборона.....	32
Як?	33
Давай помовчимо	34
Хвилина	35
Кінець	36
Сигнал.....	37
Порив.....	38
Ти.....	39
Ще кілька.....	41
Ніхто	42

Молода кров	43
Картина.....	44
Новий солдат	45
Ціна.....	46
Штучна рука.....	47
«Грамматика звуку».....	50
поезія.....	50
Авторська редакція.....	50
Набір тексту автора	50

Літературно – художнє видання

МАРДАРОВИЧ Соломія Богданівна

«ГРАМАТИКА ЗВУКУ»
поезія

“Писаний Камінь”

Косів
2016

*Авторська редакція
Набір тексту автора*

Видруковано в ПП “Писаний Камінь”

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 5083

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел-факс: 2-24-91

E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 12.09.16. Формат 60x84\16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. 3,02. Обл.-вид. арк. 0,43.

Тираж 100 прим. Замовне 452.